

«Мөлдір бұлақ» бөбекжай-бақшасы»

Заң мен тәртіп

Тренинг тақырыбы: «Педагогтің құқықтары мен жауапкершілігі»

Әдіскер А.Есиркепова

Қайрат ауылы 2026ж

Тренинг тақырыбы: «Педагогтің құқықтары мен жауапкершілігі»

Мақсаты: Педагогтердің «Педагог мәртебесі туралы» Заң бойынша құқықтарын қорғауды үйрету және бала өміріне қатысты жауапкершілікті сезіндіру.

I. Ақпараттық блок (Теория)

Әдіскер ретінде келесі 3 негізгі тіректі түсіндіруім керек:

Құқықтық қорғаныс: Педагогті өзіне тән емес жұмыстарға (есеп беруден тыс қағазбастылық, көше сыпыру, заңсыз тексеру) тартуға тыйым салынады.

Этикалық жауапкершілік: Педагогикалық әдеп — бұл тек ереже емес, бұл заңды міндет.

Қауіпсіздік кепілі: Әрбір тәрбиеші баланың физикалық және психологиялық саулығына заң алдында жауапты.

II. Практикалық блок: Кейс-стади (Case Study)

Тәрбиешілерді топқа бөліп, келесі жағдайларды талқылау:

Кейс №1: «Ар-намыс және әлеуметтік желі»

Жағдай: Ата-ана балабақшаның ішкі чатында немесе Instagram парақшасында тәрбиешінің кәсіби біліктілігіне күмән келтіріп, балағат сөздер жазды.

Талқылау: Тәрбиеші не істеуі керек? Оған заң қалай көмектеседі?

Дұрыс шешім: «Педагог мәртебесі туралы» Заңның 4-бабына сәйкес, педагогтің ар-намысына тигені үшін жеке тұлғаларға (ата-аналарға) әкімшілік айыппұл қарастырылған. Тәрбиеші әдіскерге хабарлап, фактіні тіркеп, сотқа немесе полицияға шағымдануға құқылы.

Кейс №2: «Өзіне тән емес функция»

Жағдай: Жергілікті атқарушы орган (әкімдік) балабақша қызметкерлерін жұмыс уақытынан тыс кезде сайлау парақшаларын таратуға немесе сенбілікке міндеттеді.

Талқылау: Бұл әрекет заңды ма?

Дұрыс шешім: Жоқ. Заңның 6-бабы бойынша педагогті міндетіне жатпайтын жұмыстарға тартуға, тауарларды сатып алуға мәжбүрлеуге қатаң тыйым салынады. Әдіскер мұндай тапсырмаларды тоқтатуы тиіс.

Кейс №3: «Қауіпсіздік және салғырттық»

Жағдай: Серуен кезінде тәрбиеші телефонына алаңдап тұрғанда, бала сырғанақтан құлап, қолын жарақаттады.

Талқылау: Тәрбиешінің жауапкершілігі қандай?

Дұрыс шешім: Мұнда тәрбиешінің тікелей функционалдық міндеттерін (бала өмірін қорғау) орындамауы көрініп тұр. Бұл жағдайда тәртіптік жазадан бастап, денсаулыққа зиян келтіру деңгейіне қарай қылмыстық жауапкершілікке дейін қарастырылуы мүмкін.

IV. Қорытынды ұсыныстар

Құқықтық сауаттылық — қорған. Педагог өз құқығын білсе, ол ата-ананың немесе басшылықтың негізсіз қысымына төтеп бере алады.

Тәртіп — мәдениет. Балабақшадағы тәртіп «жазалау» емес, «қауіпсіздік» екенін түсіндіру маңызды.

Әдіскердің рөлі: Сіз — педагог пен заң арасындағы алтын көпірсіз. Педагог қателік жібермес бұрын, оған заңды жолдарды көрсетіп отыруыңыз қажет.

Тренингтің түйіні: "Заңды білу — міндет, оны сақтау — абырой!"

